

Polášek & Vlasák JT 64

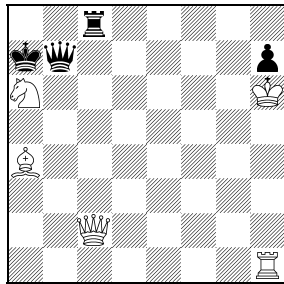
(C 22.5.2021 – Předběžný výsledek)

Především děkujeme všem 35 gratulantům z 19 zemí, kteří na náš jubilejní turnaj zaslali celkem 50 originálních studií. Kompletní seznam účastníků včetně detailně komentovaného rozsudku najdete v anglické verzi na www.vlasak.biz/pv64.php.

Jako praktičtí hráči jsme se tradičně snažili pocítit atmosféru studií tak, že jsme nejprve zkusili řešit je samostatně bez počítače. Bohužel je to stále těžší; mnohé jsou dnes bez počítačové podpory nestavitelné – jak kvůli rostoucí složitosti, tak kvůli nutnosti konzultovat EGTB. Bohužel jen malé procento oceněných studií je proto vhodné pro klasické řešitelské soutěže. Korektnost jsme samozřejmě ověřovali také motory. Oba rozhodčí mají poněkud odlišný vkus; Emil má rád originální náměty, Jaroslav si cení dokonalosti provedení. Snad jsme nakonec po dlouhých diskuzích dosáhli ideálního kompromisu. Ocenili jsme 50 procent zaslanych prací, což je nadstandardně vysoké číslo. Další zajímavé práce se proto do rozsudku nedostaly; možná zabudují v příštích soutěžích. Rozhodovali jsme se hlavně podle vkusu; byla to přece jen soutěž k našim narozeninám.

Martin Minski

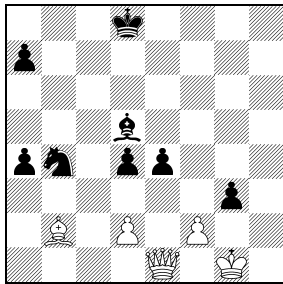
1. cena (GER)

44 bílý vyhraje 5+4

Oleg Pervakov

2.–3. cena (RUS)

45 č. táhne, bílý vyhraje 5+8

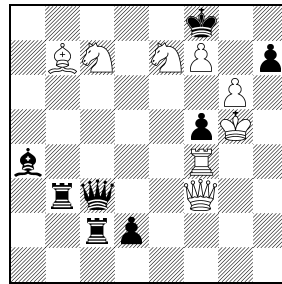
44 **1.Df2+ Ka8** Po 1...Kxa6 rozhodne 2.Va1 s dalším 3.Sc6+ a rychlým matem nebo také 2.Sb5+ Dxb5 3.Va1+ Kb7 4.Da7+. **2.Jc7+!** Nejprve je potřeba zablokovat pole c7, po svůdném 2.Va1? Dxa6+ 3.Db6 Dxb6+ 4.Sc6+ Kb8 5.Va8+ Kc7! by černý král z matu unikl. 2...Vxc7 Po 2...Dxc7 připraví bílý rozhodující útok pomocí dvou tichých tahů: 3.Df6! Ka7/b8 4.Sd7! **3.Va1!** Baterie. 3...Da6+ 3...Kb8 vyžaduje najít nám již známý efektivní tichý tah 4.Sd7! Vxd7 5.Df8+ Kc7 (5...Dc8 6.Va8+) 6.Vc1+. **4.Db6!** Pointa, nic nedává 4.Sc6+? Vxc6+. **4...Dxb6+ 5.Sc6+ Kb8 6.Va8 mat.** Působivá elegantní a ekonomická studie se svůdností. Bohužel vlastní hlavou je skoro nemožné přesně analyzovat obranu 2...Kb8. Bílý má sice několik cest k výhře, ale všechny obsahují tiché těžko viditelné počítačové tahy. Například 3.Vc1 Vxc7 4.Df4 Db6+ 5.Sc6 Db2 6.Df8+ Vc8 7.Dd6+ Vc7 (7...Ka7 8.Va1+ Dxa1 9.Dc5+) 8.Vc3 (nebo 8.Vg1 Db3 9.Vg3) nebo 3.Vd1 Vxc7 (3...Dxd7 4.Sd7) 4.Df6 Vf7 (4...Db4 5.Sd7) 5.Dh8+ Ka7 6.Va1 nebo 3.Vh5 Dxc7 4.Vb5+ Ka8 5.Kh5 Ve8 6.Vf5 Ve5 7.Sc6+!

45 V dnešní době není snadné vymyslet původní téma. Olegovi se to podařilo; studie se nepodobá ničemu, co jsme viděli v minulosti. Obtížnost však vyžaduje počítat jak při skládání, tak při řešení. **1...Jd3!** **2.De2!** Nikoliv **2.Db1?** gxf2+ 3.Kf1 Se6! 4.Kg2 Sh3+! 5.Kxh3 Je1 nebo **2.Df1?** gxf2+ 3.Kh2 Sc4! 4.Sxd4 Je5! 5.Dxf2 Jg4+ nebo 4.Kg3 e3 5.dxe3 dxe3. **2...gxf2+** 2...Jxb2 3.fxg3 vyhraje, např. 3...a3 4.Db5 Se6 5.Da5+ nebo 3...Jc4 4.Dh5 Jb6 5.Dh7 Jc8 6.Dh8+ Kd7 7.Dxd4. **3.Kf1** 3.Kh2? Sc4 4.Sxd4 Je5! již známe, také 4.Kg3 e3 5.dxe3 dxe3 6.Dd1 Kc7 7.Sd4 Jc5 8.Sxc5 f1D je remíza. **3...Sc4!** Vytváří baterii, slabě je 3...Se6 4.Dh5! Jxb2 5.Da5+ nebo 3...Jxb2 4.Dxf2 Jc4 5.Dxd4 Jb6 6.Dc5! **4.Sxd4 Sa6!** Ústupy 4...Jb2/Je5 nejsou dobré pro 5.Sxb2/e5 Sxe2+ 6.Kxe2. Proto černý připravuje obdobnou hrozbu Jb4/Jc5. **5.Sf6+ Kc7!** 5...Kd7 6.Dg4+ nebo 5...Ke8 6.Dxe4+. **6.Se5+!** Proč nepokryt obě pole b4 a c5 tahem 6.Se7? To je jen logická svůdnost, po 6...a3! 7.Sxa3 e3! (blokuje sloupec e) 8.dxe3 (8.Dxe3 Je5+ 9.Kxf2 Jg4+) 8...Kb6! nemá bílá dáma dobrý tah, např. 9.Dd2 Jc5+ 10.Kxf2 Je4+. **6...Kd8!** 6...Kb6 7.De3+ Ka5 8.Sc3+ Kb5 9.Dxe4. **7.Sd6!** Vzájemný zugzwang 7...a3! **8.Sxa3 Kc7 9.Se7!** Další vzájemný zugzwang. 9...e3!? Blokuje e3, 9...Kb6? 10.De3+! Ka5 11.Dxa7. **10.dxe3 Kb6 11.Sd8+** Pointa, černý král musí jít do šachu. **11...Kb7 12.Df3+**

46 V poslední době jsou velmi populární patové studie s několika vazbami. Tahle je jedna z nejlepších; žádná vazba není ani částečně připravena a všechny kameny doputují do finální pozice v průběhu poměrně zajímavé hry. **1...h6+!** 1...Dxf3? 2.Je6+ Kxe7 3.f8D+. **2.Kh5** 2.Kxh6 Dg7+ 3.Kg5 Vxf3. **2...Df6** 2...Sd7 3.g7+! Dxg7 4.Jg6+ Dxg6+ 5.Kxg6 Vxf3 6.Sxf3 Vxc7 7.Vd4 =. **3.g7+!** Kxg7! 3...Dxg7? 4.Jg6+ Dxg6 5.Kxg6 Vxc7 6.Vxa4. **4.Vg4+!** 4.Je8+? Kxf7 5.Kxf6 Vxf3 6.Sxf3 d1D 7.Sxd1 Vh2+ 8.Vh4 Sxd1+. **4...Kh7** 4...Kxf7? 5.Dd5+ Kxe7 6.Vg7+! Dxg7 7.De6+ Kf8 8.Dc8+ Ke7 9.De6+. **5.Dxf5+ Dxf5+ 6.Jxf5 Vh3+** Po 6...d1D nejsnadněji remizuje 7.f8J+ Kh8 8.Jg6+ Kg8 9.Sd5+ Kh7 10.Jf8+. **7.Jh4 Vc5+ 8.Sd5 d1D 9.f8J+!** 9.f8D? Vxd5+. **9...Kh8**

Geir Sune Ostmo

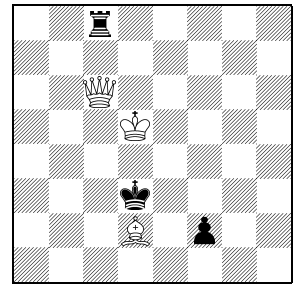
2.–3. cena (NOR)

46 č. táhne, bílý remizuje 8+8

Jurij Bazlov

4. cena (RUS)

47 bílý vyhraje 3+3

10.Jfg6+ Kh7 11.Jf8+ Kh8 12.Jfg6+ Kg7 Jinak by byl věčný šach. **13.Je8+! Sxe8** Pat se čtyřmi vazbami včetně jedné proměněné figury.

47 Pěkný nález v šestikamenáčích s několika překvapivými tichými tahy, zajímavými vedlejšími variantami a pikantní historií. Svůdnosti:

1.Dxc8?! Kxd2! Elementární koncovku musí hrát černý velmi přesně. Po 2.Dc4 Ke1 3.Dh4 Ke2 4.Dh2 Kf3

5.Dh1+ Ke2 6.Dg2 Ke1 7.Dg3 Ke2 8.De5+!? (viz **D47a**) remizuje pouze 8...Kd1! Po 8...Kd3?! (ihned prohrává 8...Kd2? 9.Dh2 Ke3 10.Dg2 Ke2 11.Ke4!) by vznikla zrcadlově obrácená pozice ze známé příručky koncovek J. Averbacha („Ferzevyje“, Moskva 1982, č. 7 po prvním tahu). Averbach pokračuje 9.Dg3+ Ke2 10.Dh2! s údajnou výhrou po 10...Ke1 11.Ke4. To je však hrubý omyl, černý se zachrání po 10...Kf3! Vyhrává jedině efektivní 9.Db2! f1D 10.Db5+ se ziskem dámy.

47a 8...Kd3?! 9.Db2! 2+2

1.Db6?! Vd8+! (ale ne 1...Vf8? 2.De3+ Kc2 3.Dc3+ Kd1 4.Sg5! Vd8+ 5.Ke4 Ve8+! 6.Kd4! Vd8+ 7.Ke3 f1D 8.Da1+ nebo 5...f1D 6.Dc1+ Kc2 7.Dc2+ Ke1 8.Sh4+) 2.Ke6 Ve8+ 3.Kd7 Ke2 či 3...Ve2 s remízou.

Rěšení: **1.Dh6! Vd8+! 2.Kc5!** Ale ne 2.Ke5? Ve8+! (bílý král nemůže na sloupec f) 3.Kd5 Ke2! remíza. **2...Ve8!** Po 2...Vf8 3.Dxf8 Ke2 vyhrává efektivní 4.Sf4!! f1D 5.De7(8)+ Kf3 6.De3+ Kg4 7.Dg3+ Kf5 8.Dg5+ Ke4 9.Dd5+ černý ztrácí dámu. Obrana 2...Vc8+ končí třetím často se vyskytujícím matem 3.Kb4! Vb8+ 4.Ka3 Va8+ 5.Kb3 Vb8+ 6.Sb4 Vxb4+ 7.Kxb4 Ke2 8.Dh2 Ke1 9.Kc3 f1D 10.Dd2 mat nebo 3...Ve8 4.Dh3+! Ke2 5.Dg4+! Kxd2 6.Dd7+ Ke2 7.Dxe8+ Kf3 8.Dc6+ Ke2 9.Dg2 Ke1 10.Kc3 f1D 11.Dd2 mat. **3.Sf4!!** Ne 3.Sg5? Ve5+! 4.Kb4 Vb5+! se zablokování diagonály a6-f1. **3...Ke4!?** Zajímavá hra vzniká i po 3...Vc8+ 4.Kd5! Vd8+ 5.Ke5 Ve8+ 6.Kf5 Vf8+ 7.Kg4! Vg8+ 8.Sg5! (8.Kh4? Vh8!) 8...Ke2 9.Da6+ Ke1 10.De6+ Kd1 11.Dxg8 f1D 12.Db3+ **4.Dg5!** Další překvapivý tichý tah. **4...Vc8+** 4...f1D 5.Dd5+ Kxf4 6.Df7+ **5.Kd6 Vd8+ 6.Dxd8** 6.Ke6 Ve8+ 7.Kd6 Vd8+ ztrácí čas.

a) 6...Kxf4!? 7.Da8! Po 7.Df6+?! Kg3! se černý zachrání matem v rohu h1 a na 7.Dh4+?! remizuje 7...Kf3 8.Dh3+ Ke2 9.Dg2 Ke1. **7...Kg3 8.Dh1 a vyhraje. b) 6...f1D 7.Da8+ Kd4** 7...Kf5 8.Dd5+ Kg4 9.Dg5+ Kf3 10.Dg3+ Ke4 11.De3+ Kf5 12.De6+. **8.Da7+! Kc3 9.Da3+ Kc2 10.Da2+ Kc3 11.Sd2+!** Po 11.Se5+? se černý zachrání pozoruhodnou sérií jediných tahů: 11...Kb4 12.Db2+ Ka4! 13.Dc2+ Ka5! 14.Dc3+ Ka4! 15.Dc2+ Ka5 16.Sc3+ Kb6! 17.Sd4+ Ka5! **11...Kd3 12.Da6+ a vyhraje.**

48 Nejdříve svůdnosti: Po **1.Kxe6?** Kd4 (nebo 1...Kf4) 2.h4 d4 staví černý dámu se šachem. **1.h4?** Kf5 2.b4 e4 3.b5 e3 4.b6 e2 5.b7 e1D 6.b8D Dxh4+ 7.Kd7 Dd4+ 8.Kc6 Dd5+ s výměnou dam, nebo totéž symetricky po **1.b4?** Kd5... **1.Kd6?** Kf5 2.b4 e4 3.b5 e3 4.b6 e2 5.b7 e1D 6.b8D De5+. **1.Kd7?** Kd5 2.h4 e4 3.h5 Ke5! 4.Ke7 Kf5.

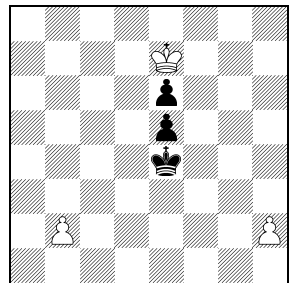
Zbývá jediný šokující tah: **1.Ke8! Kd5(d4) 2.h4 e4 3.h5 Ke5 4.Kf7 e3 5.h6 e2 6.h7 e1D 7.h8D+** nebo symetrické **1...Kf5(f4) 2.b4 e4 3.b5 Ke5 4.Kd7 e3 5.b6 e2 6.b7 e1D 7.b8D+**.

Tato neobvyklá studie má v principu jednotahové, ale vynikající řešení. Možná ještě zajímavější je „magická“ výchozí pozice, která má šanci objevit se na titulní straně prestižních šachových publikací.

49 1.Ve8+ Jf8 2.Ve7 Jg6 3.Vg7+! Není čas na 3.Va7? kvůli 3...h5 4.Vg7+ Kf8 5.Vxg6 Kf7 6.Vg5 h4! a černý vyhraje. **3...Kf8 4.Ke4** Bílý musí pěšce d zastavit králem (4.Va7? d3! 5.Ke4 d2 6.Vd7 d1D 7.Vxd1 Kf7 8.Kf5 Va8 9.Vd7+ Kg8). **4...d3** Jinak král zasáhne včas, např. 4...Jh4 5.Ke5 d3 6.Ke6 **5.Kxd3 Jf4+!** **6.Ke4 Jh5** Tímto manévrem černý koordinoval své síly. **7.Vb7!!** Nečekaná pointa! Po zdánlivě silnějším **7.Va7?** Jxf6 8.kf5 Je8! by byl bílý v zugzwangu: 9.Vb7 Jd6+ či 9.Vd7 h5

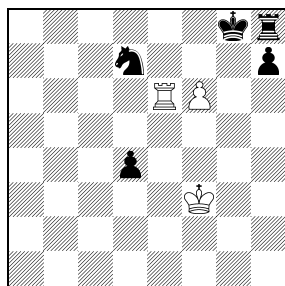
Luděk Sedlák

5. cena (CZE)

48 bílý remizuje 3+3

Pavel Arestov + Petr Kirijakov
1. čestné uznání (RUS)

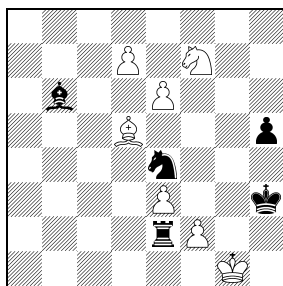

49 bílý remizuje 3+5

10.Kg6 Vg8+ 11.Kxh5 Jf6+ končí vidličkou. Nepomůže ani 9.Kg5 Jd6! 10.Vd7 Vg8+ 11.Kh6 Jf7+ 12.Kxh7 Vg7 mat. Zugzwangu se nelze vyhnout ani tahem 7.Vc7?, protože po 7...Jxf6+ 8.Kf5 Jg8! 9.Kg5 Je7 10.Kf6 rozhodne vidlička 10...Jd5+. 7...Jxf6+ 8.Kf5 Je8 Po 8...Jg8 9.Kg5 Je7 10.Kf6 Jg8+ 11.Kg5 h5 nejsnáze remizuje 12.Kh4. 9.Va7! Tempo, teď je v zugzwangu černý. 9...h5 10.Kg6 h4 11.Vf7+ Kg8 12.Ve7 Jd6 13.Ve6! Jemnost na závěr, po 13.Vd7? Jf7 14.Vxf7 Vh6+! by se radoval černý. 13...Vh7 14.Vxd6 s remizou. Oceňujeme nezvyklý vzájemný zugzwang, ke kterému vede zajímavá hra pochopitelná i bez počítače.

50 1.Jg5+! Odlákáním černého jezdce uvolňuje bílý diagonálu d5-h1 pro střelce, aby zabránil matu na první řadě. Slabě je 1.Sc4? pro 1...Vxf2. 1...Jxg5 2.Sg2+ Kh4! Přípravuje patovou obranu. 3.e7 Ve1+ 4.Kh2 Po 4.Sf1? se černý zachrání věčným šachem 4...Jf3+ 5.Kg2 Kg4 6.e8D Jh4+. 4...Sc7+ 5.f4 Sxf4+ 6.exf4 Jf3+ 7.Sxf3 Vxe7 8.d8V! Bílý se vyhýbá patu po prvé. 8...Vd7! 9.Ve8! Nejprve je potřeba zabránit přístupu černé věži na druhou řadu, po okamžitě 9.Vg8? by se černý zachránil 9...Vd2+ 10.Kg1 Vd4 11.f5 Vf4. Po 9.Vf8? remizuje 9...Vd8! 10.Vf5 Vd2+! 11.Kg1 Kg3. 9...Ve7 Teď je už 9...Vd2+ neškodné pro 10.Se2! 10.Vg8! Po 10.Va8? Ve2+ 11.Kg1 remizuje pouze 11...Vc2!, aby bílý nestačil včas pokrýt první řadu (11...Vb2? 12.Se4 Kg4 13.f5), 12.f5 Kg3 13.Sd1 Vg2+ 14.Kh1 Vh2+! 10...Vf7 10...Ve2+ 11.Kg1! nebo 10...Vg7 11.Va8/b8 Vc7 12.Se4 11.Vh8! 11.Vg5? Vf5! 12.Vxf5 pat. 11...Vxf4 11...Vf5 12.Kg2 Va5 13.Ve8 Vf5 14.Ve5 Vg5+ 15.Kf2. 12.Vxh5 mat. Je vždy příjemné, když studie slabou proměnou nekončí, ale zrozná figura se účastní další zajímavé hry.

Michal Hlinka + Ľ. Kekely
2.-3. čestné uznání (SVK)

50 bílý vyhraje 7+5

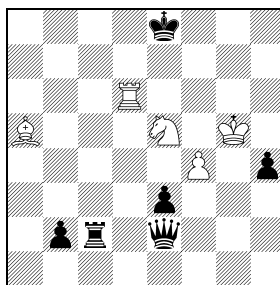
1.Va8+?. 3...Kx7 4.Sd5! Brání tahu Jg5. 4...g1D 5.Vg8+ Kf6 6.Vxg1 Jxg1 7.Kd6! Bílý musí zlikvidovat pěšce „a“ a včas doběhnout králem k zadržení pěšce „h“. Překvapivě nestačí přímočaré 7.Kc6? h5 8.Kb6 h4 9.Kxa6, protože po 9...Ke5 získá černý tempo a vyhraje, např. 10.Sb7 h3 11.Kb5 h2 12.Kc4 Kf4 13.Kd3 Jf3. 7...h5 8.Sb7! Znamý, ale působivý motiv. 8...a5 Snadnější úlohu má bílý po 8...h4 9.Sxa6 h3 10.Sb7! h2 11.Sh1!, např. 11...Jh3 12.Kd5 Jf2 13.Sg2 Kf5 14.Kd4 Kf4 15.Sd5. 9.Kc5 h4 10.Sc8 Jf3 11.Kb5 Jd4+ 12.Kxa5 Je6 13.Kb4! Pouze po diagonále. 13.Kb5? ztrácí tempo 13...h3 14.Kc4 Ke5 15.Kc3 (na d3 král nemůže pro šach jezdcem) 15...h2 16.Sb7 Jc5 17.Sh1 Je4+ 18.Kc2 Kf4. 13...Ke5 14.Kc3 h3 15.Kd5 h2 16.Sb7 remíza.

Rozhodčí považovali za silnější 3...Kx6!, protože černý král bude u svého pěšce o tah dřív. Bílý remizuje podobnými motivy 4.Sd5! g1D 5.Vg8+ Kf5 6.Vxg1 Jxg1 7.Kd6! h5 8.Sb7! a5 9.Sc8+ (nebo 9.Kb5 s přehozením tahů) 9...Kf4 10.Kc5 Jf3 11.Kb5 Je5 12.Kxa5 Jg4 13.Kb4 h4 14.Kc3 h3 15.Kd2 h2 16.Sb7, ale nakonec po 16...Jf2 přijde přesně 17.Sg2! remíza.

b) 1...Kx7 2.Ke8+! Překvapivý tah. 2...Kh8 Král nesmí na šestou řadu (2...Kf6 3.Vxa6+ Ke5 4.Va1). 3.Va8! Další překvapení, nelze 3.Kf7? pro 3...Je5+. 3...Jg5 Po 3...Je5 přijde 4.Ke7+ Kh7 5.Vg8 Jg6+ 6.Kf7 g1D 7.Vg7+ s věčným šachem. 4.Ke7+ Kh7 4...Kx7? by dokonce prohrálo: 5.Vg8+ Kh7 6.Kf8 h5 7.Sc2+ 5.Sc2+ Kx7 6.Vxa6 g1D 7.Vg6+ Kh8 8.Vxh6+ Kg7 9.Vg6+ remíza věčným šachem.

Jan Sprenger

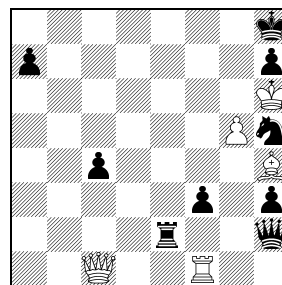
5. čestné uznání (ITA)

53 bílý vyhraje 5+6

Steffen Slumstrup Nielsen

6. čestné uznání (DNK)

54 bílý vyhraje 5+9

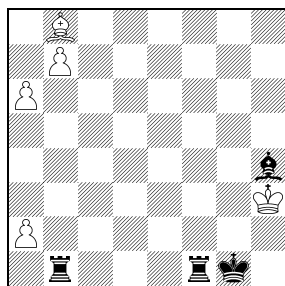
53 Svůdné 1.Vd8+?! Ke7 2.Jg6+ Kf7! (2...Ke6? 3.f5+ Kf7 4.Vf8+ Kg7 5.f6+ Kh7 6.Vh8 mat) 3.Vd7+ Kg8 4.Kh6 Dh5+! 5.Kxh5 b1D 6.Kh6 Da1(b2) 7.Sc3?! Dxc3 8.f5 vyvrací 8...Df6/Dc7/Vd2 a černý současně pokrýl jak d8, tak i g7. Proto bílý útok modifikuje tak, aby jeho věž skončila na sloupci „e“. 1.Ve6+! Kf8 2.Jg6+ Kg8 3.Ve8+ Kf7 4.Ve7+ Kg8 5.Kh6 Dh5+! Obětí dámy získá černý čas k pokrytí matu na g7. 6.Kxh5 b1D 7.Kh6 Va1(b2) 8.Sc3!! Teď již Nowotny funguje. Předčasně 8.f5? (hrozí Ve8+ a Vf8 mat) vyvrací 8...Vc8! 9.Sc7 Df6 10.Se5 Df7! 8...Dxc3 8...Vxc3 9.Vg7 mat. 9.f5! Nyní nelze oba maty pokrýt, např. 9...Df6 10.Ve8+! Kf7 11.Vf8 mat. Velmi příjemná skladba od praktického hráče s živou hrou, srozumitelnou bez počítače. Svůdnost logického charakteru by ale měla mít jediné vyvrácení, proto nemůžeme studii hodnotit výše.

54 1.Dc3+ De5 2.Vxf3 Jf4!? Přirozenou obranu 2...Kg8 3.Dxc4+ De6+ zdánlivě snadno vyvrací 4.Dxe6+ (ne 4.g6? hxg6 5.Se7 g5+ 6.Vf6 Jxf6) 4...Vxe6+ 5.Kxh5 h2 6.Vh3. Ale po 6...Kg7! má bílý najednou problém se záchranou svého posledního pěšce. K výhře vede pouze studiové 7.Sf2! h6 8.Sd4+ Kh7 9.Sf6! (pointa) 9...hxg5 10.Kxg5+ Kg8 11.Kg6 Ve1 12.Vh8 mat. 3.Vxf4 Kg8 4.Dxc4+ De6+ 5.g6! Všimněte si, že na rozdíl od 2...Kg8 tento tah vyhrává, zatímco 5.Dxe6+? pouze remizuje, např. 5...Vxe6+ 6.Kh5 h2 7.Vf1 Ve2. 5...hxg6 Nebo 5...h2 6.Dc8+ Dxc8 7.gxh7+ Kh8 8.Sf6 mat. 6.Se7! 6.Dd4 Ve5. 6...g5+ 7.Vf6 h2 8.Dd5!! Pointa studie! 8.Vxe6 h1D+ 9.Kg6 Dh7+ 10.Kxg5 Vg2+ 8...h1D+ 9.Dxh1 Dxe7 10.Dd5+ 10.Da8+ De8. 10...Kh8 11.Da8+ De8 12.Vf8+ Dxf8+ 13.Dxf8 mat.

55 Vedle materiální nevýhody je bílý král navíc v matové síti. 1.h5! Pokus 1.Sg6+?! Kc1 2.h5 Jge6 3.h6 Jf8 stojí bílého rozhodující tempo kvůli napadenému střelci. 1...Jge6! Tematickou možnost 1...Jh5 probereme na konci. 2.h6 2.Sg6+? opět ztrácí tempo: 2...Kc1 3.h6 Jf8! 2...Jf8! 2...Jg5 3.Sg6+ Kc1 4.h7 Jxh7 5.Sxh7 přechází do hlavní varianty. Po 2...Jc7 hrozí Jb5 mat, bílý ho pokrýje nejsnadněji 3.Sg6+ Ka1 4.Sd3 (po 4...Jxd3 5.h7 Jc5? 6.c4! by černý dokonce prohrál). 3.h7 Po 3.c4? Kc2 černý ušetří tempo a vyhraje: 4.h7 Jxh7 5.Sg6+ Kc3 6.Sxh7 Kxc4. 3...Jxh7 4.Sg6+ Kc1 5.Sxh7 Kd2 6.c4! Po chybném 6.Kb2? by padl pěšec c3, např. 6...Jd3+ 7.Kb3 b5 8.Sf5 a4+. 6...Kc3 7.Sg8 Jd3 8.Ka4 8.Sf7? Jb2! 9.Se6 Jxc4+ 10.Ka4 Jb2+! 11.Kb5 a4 12.Sa2 a3! 13.Sf7 Jd3! 14.Sc4 Jc1 15.Sf7 Jb3 16.Ka4 a2 s jednoduchou výhrou. 8...Kb2!? Černý zkouší rafinovaný manévř s obětí jezdce, protože po 8...Jc5+ 9.Ka3! Jd3 10.Ka4! je na šachovnici pozici remíza. 9.Kb5 Jc5 10.Kxb6 a4 11.Kxc5 a3 Černý pěšec projde do dámy. 12.Kb6! Pomalé je 12.Kd6? a2 13.c5 a1D 14.c6 Da3+! 15.Kd7 Dd3+! 16.Kc8 Df5+ 17.Kb7 Db5+ 18.Kc7 Kc3! 12...a2 13.c5 a1D 14.c6 Dg1+! Po 14...Da8 remizuje 15.c7 Dxxg8 16.Kb7. 15.Kb7 Dg2! Se střelcem na g8 zde nelze 16.Kb6? pro 16...Dxxg8 s výhrou. 16.Sc4! Kc3! Zdá se, že černý dosáhl svého a po 17.Sa6? Kb4! vyhraje. Ale... 17.Sf1!! Db2+ Nebo 17...De4 18.Kb6! 18.Ka7! Dh2 19.Kb7 Dh1 20.Kb6! s remizou.

Daniele Gatti

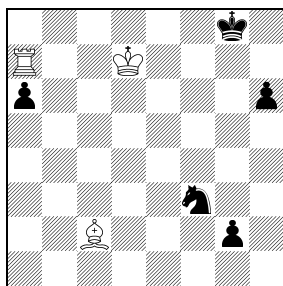
2.-3. čestné uznání (ITA)

51 bílý vyhraje 5+4

M. Hlinka + Ľuboš Kekely

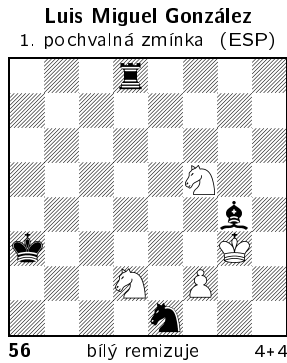
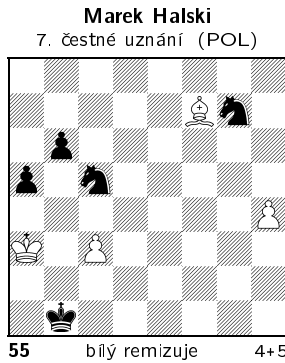
4. čestné uznání (SVK)

52 bílý remizuje 3+5

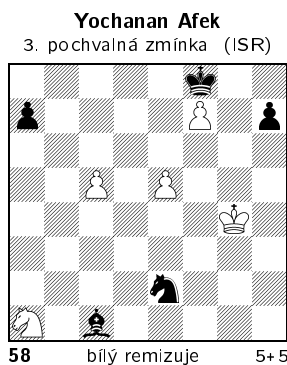
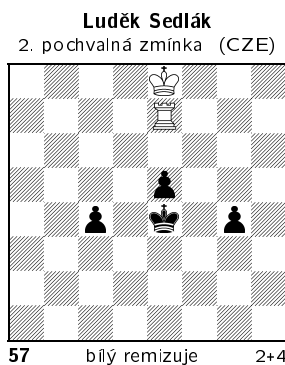
51 1.Sh2+! Zahání krále do rohu. Po 1.a7? Vf3+ 2.Kg4 Kf2 3.a8D Vb4+ 4.Kh5 Se7! hrozí věčný šach, kterému se bílý sice vyne obětmi 5.Sa7+ Ke2 6.Dc8 Vb5+ 7.Sc5 Vxc5+ 8.Dxc5 Sxc5 9.b8D, ale koncovku DPxVS černý udrží: 9...Sa3! 10.Dh2+ Kd3! 11.Kg4 Ve3! s remizou. 1...Kh1 2.a7 Vf3+ 3.Kxh4 Pokus 3.Kg4?! s úmyslem zabránit patu nevýjde pro 3...Vf8 4.a8D Vb4+ 5.Kh5 Vf5+ 6.Kg6 Vf6+ 7.Kg7 Vg4+ 8.Kh7 Vf7+ 9.Kh6 Vg2! 10.b8D Vf6+ 11.Kh5 Vf5+ 12.Kxh4 Vh5+! 13.Kxh5 pat. 3...Vh3+ 4.Kxh3 Po zdánlivě silném 4.Kg4?! Vxh2! 5.a8D se zdá, že bílý vyhraje – má dostatečnou materiální převahu a jeho král unikne před věčným šachem přes b8-a7. Černý má však studiovou záchranu 5...Vg1+ 6.Kf4 Vh4+ 7.Ke5 Vh5+ 8.Kd6 Vh6+ 9.Kc7 Vg7+! 10.Kb8 Vh8+ 11.Ka7 Vxa8+ 12.Kxa8 Vg2! a po 13.b8D Vxa2+ 14.Kb7 Vb2+ bílý o nově postavenou dámu přijde – remíza. 4...Vxb7 5.a8V! Jedině tak! 5.a8D? nebo 5.Sb8/a7 Vxa7 6.Sxa7 končí patem. 5...Va7 6.Vf8! Aby v budoucnu mohli představit věž na třetí řadě. Po 6.Vb8? Vh7+ se černý zachrání jinými paty 7.Kg3 Vh3+! 8.Kg4 Va3 9.Vb2 Vxa2! 10.Vxa2 pat nebo 7.Kg4! Va7! 8.Kg3 Va3+! 9.Vb3 Vxb3+ 10.axb3 pat. 6...Vh7+ 7.Kg4! Pat po 7.Kg3? Vh3+! 8.Kg4 Va3 9.Vf2 Vxa2! už známe. 7...Va7 Věžovku po 7...Kxh2 8.a4 Va7 9.Vf2+! Kg1 10.Va2 bílý snadno vyhraje. 8.Kg3 Vf7 Na 8...Va3+ přijde 9.Vf3 (pointa 6. tahu), protože 9...Vxf3+ 10.Kxf3 není pat. 9.Vb8 Vb7 10.Kf3 a vyhraje, např. 10...Va7 11.Sf4 Va3+ 12.Vb3 Vxa2 13.Vb1 mat. Podobný koncept jako v předchozí studii Hlinka+Kekely. Zajímavá sbírka patů a hra proměněné věže. Složitě vedlejší varianty v předehře však trochu snižují dojem.

52 Není snadné zastavit černé pěšce, např. po 1.Va8+? Kg7 2.Ve8 g1D 3.Ve7+ Kf6 4.Ve6+ Kg5 5.Vg6+ Kf4 6.Vxg1 Jxg1 černý vyhraje. K cíli vede druhý šach 1.Sb3+!, který udrží černého krále relativně vzadu: a) 1...Kh8! 2.Va8+ Kh7 3.Sg8+ 3.Ve8? g1D 4.Sc2+ Kg7 viz

Vraťme se k tahu **1...Jxh5**. Autor ho považuje za slabý pro **2.Sxh5 Kc2 3.c4 Kc3 4.Sf7 Jd3 5.Ka4 Kb2 6.Kb5 Jc5 7.Kxb6 a4 8.Kxc5 a3 9.Kb6 a2 10.c5 a1D 11.c6 Dg1+ 12.Kb7 Dg2 13.Kb6 Df2+ 14.Kb7 Dxf7+ 15.c7** s jednoduchou remizou. Proto také černý tahem 1...Jge6! přilákal střelec na g8. Věc je však složitější. Po **14...Df3!** 15.Kb6? De3+ 16.Kb7 De4! 17.Kb6 Db4+ 18.Ka7 Da5+ by černý i zde vyhrál. Bílý musí najít podobnou jemnost jako v řešení: **15.Sc4! Kc3 16.Se2!** Bohužel to nemůže být druhá tematická varianta kvůli duálu **15.Sh5! De4 16.Se2!** To poněkud kazí dojem z logické konstrukce této zajímavé složité kompozice.

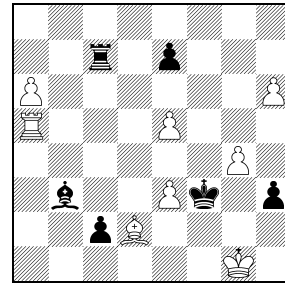
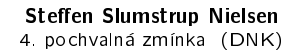
56 Dokáže bílý s věží méně remizovat? **1.Jc4+ Kb3!** 1...Kb4? 2.Je5! Vd5 3.Je7 vyrovnává materiál. **2.Ja5+ Ka4 3.Jc6! Vg8!** Nebo **3...Vc8 4.Jf6! = 4.Jce7! Vg5 5.Kf4 Jf3** Po zajímavé přehděře bez výměn vznikla klíčová pozice studie. **6.Je3(h6)!** Beznadějně je **6.Jd4? Vg7! 7.Jxf3 Sxf3 8.Jf5 Vf7 6...Sh5 7.J3f5!** S věží navíc nemůže černý uvolnit své sily. Špatné je **7...Vg1(2) 8.Jg3!** S okamžitou remizou, protože už není Sg4. Černý proto zkouší zapojit svého krále; nejdřív přes d2 a pak přes c7. Ale bílý vždy najde způsob, jak ho zastavit. **7...Ka3** Po **7...Ka5** by ihned remizovalo **8.Jg3!** Sg4 9.Jc6+ s dalším 10.Jd4 – srovnéj pozici po 21...Ka5. Po méně přesném **8.Jc6+ Kb6** nestačí k remize autorem uvedené **9.Je5?** (nutně je **9.Jc7** s návratem do pevnosti a dalším vyčkávaním) pro **9...Vg2!** 10.Jxf3 Vxf2 nebo **10.Jd7+ Kc7 11.Jf6 Jd4!** s výhrou černého. **8.Jg3 Sg4 9.Jgf5! Kb2 10.Je3(h6) Sh5 11.J3f5! Kc1 12.Jg3 Sg4 13.Jgf5** Druhá klíčová pozice. Černý nemůže dokončit plán tahem **13...Kd2?!** po vidličku **14.Jd4(h4)!** Vg7 15.Jef5 Sxf5 16.Jxf3+! Ke2 17.Jd4+ Kd3 18.Jxf5. Proto zkouší druhou možnost. **13...Kb1 14.Je3(h6) Sh5 15.J3f5 Ka2 16.Jg3 Sg4 17.Jgf5 Ka3 18.Je3(h6) Sh5 19.J3f5 Ka4** Vznikla pozice po **7.J3f5**, ale na tahu je bílý, což umožní černému králi pochod na c7. **20.Jg3 Sg4 21.Jgf5 Ka5 22.Jc6+** Urychluje průběh. Bílý ale může vyčkávat, dokud černý král nedojde na c7, např. **22.Je3(h6) Sh5 23.J3f5 Ka6 24.Jg3 Sg4 25.Jgf5 22...Ka6 23.Jce7!** Není možné odbočit: **23.Jcd4? Jxd4!** nebo **23.Jh4? Vc5!** **23...Kb7 24.Jd6+** Opět nejrychlejší, možné je stále **24.Je3(h6) Sh5 25.J3f5 Kc7 26.Jg3 Sg4 27.Je4!** s přechodem do řešení. **24...Kc7 25.Je4!** Třetí klíčová pozice. **25...Ve5!** 25...Vg7 26.Jf6! s konsolidací figur. **26.Jf6!** Svůdně 26.Jg6? Ve6! **27.Kxg4** vyvrací nečekaně **27...Jd4!** Nepomůže ani **27.Jf8** Ve8 28.Jh7 Sh5 29.Jhf6 Vf8 30.Ke3 Sg6! 31.Kxf3 Sxe4+ a černý vyhráje. **26...Se6!** Spouští závěrečnou taktickou bitvu. Horší by bylo **26...Sd7 27.Kxf3 Vxe7** (27...Kd6 28.Jeg8!) 28.Jd5+. **27.Kxf3 Kd6 28.Kf4!** Po 28.Jeg8? Sxg8 29.Jxg8 Ve6! je bílý jezdec odloven. **28...Va5 29.Jeg8! Vf5+ 30.Ke3!** Musí pokrýt pěšce „f“, bez něj by byla koncovka JJXVS prohraná. Nehodí se ani **30.Kg3?** pro **30...Sxg8 31.Jxg8 Vg5+**. **30...Sxg8** Nyní po **30...Sf7 31.Je4+** pěšec „f“ jistí bílému remizu. **31.Jxg8 Ke6 32.Jh6 Vh5 33.Jg4 Kf5 34.f3 remiza.** Mimořádně obsáhlá studie, jejíž plné porozumění vyžaduje značnou časovou investici. To poněkud oslabuje umělecký dojem, speciálně v kontextu alternativních bílých možností, které ve studii na remizu nejsou ztrátou času, ale organickými duály.

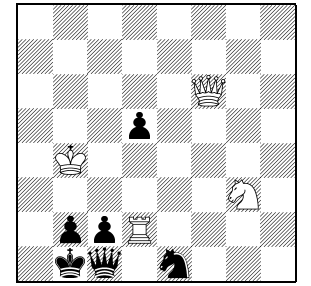
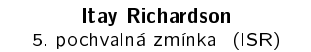
57 Velmi zajímavá symetrická pozice s antisymetrickým řešením. Svůdně **1.Kd7?!** vyvrací 1...Kd5, např. **2.Ve6 c3 3.Vc6 Kd4 4.Vd6+ Ke3 5.Vc6 Kd3! 6.Vd6+ Ke2 7.Ve6 (7.Vc6 g3) 7...c2 8.Vxe5+ Kd3 9.Vd5+ Kc4 10.Vd6 g3** nebo **2.Vg7 c3 3.Vxg4 e4! 4.Vg3 Kd4 5.Ke6 e3.** Po **1.Kf7!** se řešení větví: **a) 1...Kf5 2.Va7! g3 3.Va3!** Tato záchrana v symetrickém pokusu **1.Kd7?!** možná není. **3...Kf4 3...g2 4.Vg3 e4 5.Vxg2 e3 6.Vc2 4.Ke6 g2 5.Va1 c3 5...e4 6.Kd5 6.Kd5 c2 7.Kc4 Ke3**

8.Kc3(b3) Kf2 9.Kxc2 g1D 10.Vxg1 Kxg1 11.Kd3; b) 1...g3 2.Kf6 g2 3.Vxe5+ Kf3 4.Vf5+ Kg3 5.Vg5+ Kh2 6.Vh5+ s věčným šachem; c) 1...c3 2.Kf6 2.Vc7? Kd3 3.Vd7+ Ke2 4.Vc7 g3 2...c2 3.Vc7 Kd3 4.Vd7+! Ke3 5.Vc7! Kd3 6.Vd7+ Kc3 7.Vc7+ Kb2 8.Kxe5! Teprve s pětitahovou zpožděním může vzít pěšce. Další šach by prohrál: **8.Vb7+? Kc1 9.Kxe5 g3 10.Ke4 (10.Kd4 Kd1! ale ne 10...Kd2? 11.Vc7! g2 12.Vg7 c1D 13.Vxg2+ a černá dáma padne) 10...g2 11.Vg7 Kb1 12.Vb7+ Ka2 13.Va7+ Kb3 14.Vb7+ Kc3 15.Vc7+ Kd2 16.Vd7+ Ke1(e2). 8...g3 9.Kd4! g2 10.Vb7+ Kc1 11.Vg7 Kd1 12.Vxg2 c1D 13.Vg1+ remiza.**

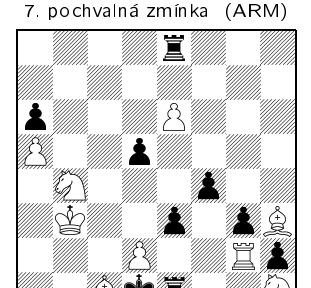
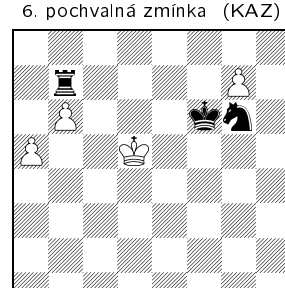
58 1.c6 h5+! 2.Kh4! Ne do vidličky 2.Kxh5? Jf4+ 3.Kg4 Je6 4.Jb3 Se3 5.Kf5 Kxf7. 2...Jd4(f4) 3.c7 Špatné je 3.Jb3? Jf5+! 4.Kxh5 Se3! 5.c7 Je7 6.e6 Sb6 a Sxc7. 3...Jf5(g6)+ 4.Kxh5 Je7 5.e6 Sf4 Po 5...Se3 6.Kg4! Sb6 7.Kf4 Sxc7+ 8.Ke4 bílý pozici udrží, např. 8...Jg6 9.Kf5. 6.Jb3 Sxc7 7.Jc5 Kg7! 8.Jd7 Jg6 9.f8D+! Jxf8 10.e7! Jxd7 11.e8J+! Kf7 12.Jxc7 remiza. Pěkná drobnost s hrdinským sólem bílého jezce, který se obětuje, aby vzápětí vstal z mrtvých.

59 Studie začíná záhadou – hrát 1.a7 nebo 1.h7? Ve svůdnosti **1.h7??** bílý dokonce prohraje: **1...c1D+ 2.Sxc1 Kg3! 3.Sd2 h2+ 4.Kh1 Vc1+!** (4...Sd1?? 5.Se1+) 5.Sxc1 Sd1 s dalším Sf3 mat. Špatně by dopadl i po **1.Kh2?? c1Q!** 2.Sxc1 Kxg4! 3.Sa3 Vc2+ 4.Kh1 Vd2 5.Sb4 Vd1+ 6.Kh2 Sc2 7.h7 Se4 8.h8D Vh1 mat. **1.a7! c1D+ 2.Sxc1 Kg3!** 2...Vxc1+ 3.Kh2 s jednoduchou výhrou. **3.Sd2 h2+ 4.Kh1 Vxa7!** Po 4...Vc1+? 5.Sxc1 Sd1 mat kryje 6.a8D. **5.Se1+!** Není ani pomyšlení na 5.h7? Sd5+ 6.Vxd5 Va1+ 5...Kh3 6.h7 Va8! 6...Vxa5 7.h8D+. Co dělat? Po 7.e4? Vf8 8.h8D+ Vxh8 9.Va3 Vb8! se černý drží. Nestačí ani 7.e6? Vh8! 8.Vh5+ Kxg4 9.Vxh2 Sd5+ s dalším Se4 a likvidací pěšce h7. Takže **7.Va3!** Heureka! Typická Nielsenova hříčka s přetíženými kameny. **7...Sd5+ 8.e4+ Vxa3 9.h8D+** nebo **7...Vf8 8.h8D+ Vxh8 9.Vxb3 Vf8 10.e4+** a bílý vyhráje. Pěkný kousek pro řešitele.

60 Začneme hororovou variantou **1.Ka3?!** d4! (hrozí Dd1) 2.Je4 Dd1! 3.Dxd4 Df3+! 4.Ka4 (Po 4.Jc3+ Ka1 5.Kb4 je nejjednodušší pokrýt mat tahem 5...Da8, např. 6.Jd2 Jf3 s výhrou černého) 4...Ka1! (4...c1D? 5.Vxb2+ Dxb2 6.Jd2+) 5.Vxc2 Da3+!! (5...Jxc2? 6.Dg1+ Ka2 7.Dg8+ Ka1 8.Dg1+ b1D 9.Dxb1+ Kxb1 10.Jd2+ =) 6.Kxa3 Jxc2+. Špatně je také **1.Kb3?** d4 2.Je4 Jf3! nebo **1.Jf1?** Dd1! Studii řeší **1.Je4!! Jd3+!** Po 1...dxe4 už stačí **2.Ka3 Jf3** (po 2...e3? 3.Dc3! exd2 4.Db3! by černý dostal mat) 3.Ve2 De3+! 4.Vxe3 c1D 5.Vxf3 exf3 6.Dxf3. 2.Vxd3 Okamžitě 2.Ka3? prohrává pro 2...Dg1!! s krytím pole c5: 3.Jc3+ Kc1 4.Vxd3 Dc5+ 5.Ka4 Da7+ 6.Kb3 b1D+. 2...dxe4 3.Ka3!! Svůdně 3.Kb3?! vede po 3...exd3 4.Dh8 (vyčkávací tah) 4...d2 5.Da8 do fantastické pozice! Na první pohled je bílý OK, ale po 5...Dh1! 6.Da2+ (6.Dxh1+ d1D 7.De4 De2 s myšlenkou 8.Dxe2 c1J+) 6...Kc1 7.Dxb2+ Kd1 8.Dxc2+ Ke1! černý vyhráje, protože genériálním tahem 5...Dh1 zabrání 9.De4+. 3...exd3 4.Dc3! Ne 4...d2? pro 5.Db3 s matem. **5.Kb3! Kb1 6.Ka3! Ka1 7.Kb3 remiza** opakovaním tahů. Zajímavá, ale poněkud únavná analýza. Zkušenější skladatel by možná našel jinou formu, kde by nejefektnější tah 5...Dh1!! fungoval jako finále.

61 1.g8D Je7+ 2.Kc5! Jxg8 3.a6 Vb8 4.b7! Je7 5.Kd6! Ve8(h8) 6.Kd7! Nejde 6.Kc7? Jd5+ 7.Kc6 Jb4+ či 6.a7? Jc8+! 6...Jd5! 7.a7! Ve7(h7)+ 8.Kc6 Ale ne 8.Kd6? Vxb7 9.a8D pro 9...Vd7+! 10.Kxd7 Jb6+. 8...Jb4+ 9.Kb6 Po 9.Kc5? Vxb7 10.a8D (9...Vc7+ 10.Kd6 Vxb7 11.a8D Vb6+ 12.Kc5 vede ke stejné pozici) černého zachráni analybov 10...

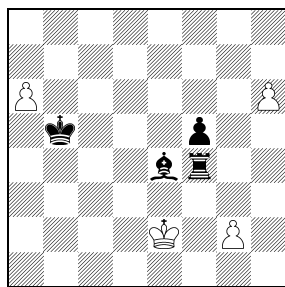
Vb8! s jezdcovou vidličkou 11.Dxb8 Ja6+ 9...Jd5+ 10.Kc5 10.Ka6(c6) Jb4+ 11.Kb6 Jd5+ je ztráta času. 10...Vxb7 11.a8D Vd7 12.De8! Ve7 13.Dh8+ Ke6 14.Dh3+! a vyhraje. Bílý měl ještě poslední možnost omylu 14.Dg8+? Vf7 15.Dc8+ Vd7 či 15.Dg4+ Vf5. Zajímavý boj dvou pěšců proti velké přesile do poslední patrony.

62 1...e2 2.Sg4 Vxe6 3.Sxe6 f3 4.Sxd5 4.Vxg3? Vxh1 5.Jd3 Vg1 6.Vxf3 h1D 7.Sxd5 Dh5 8.Sc6 Dxa5. 4...fxg2 5.Jf2+! gxf2 5...Kxc1 6.Kc3 h1D 7.Jfd3+ Kb1 8.Sa2+ Ka1 9.Jc2+ Kxa2 10.Jdb4+ Kb1 11.Ja3+ s věčným šachem. 6.Kb2 Vh1 7.Sb3+ Ke1 8.Sc4! Kf1 8...g1D 9.Jc2+ Kf1 10.Je3+ Ke1 11.Jc2+ nebo 8...f1D? 9.Jd3+ Kd1 10.Sb3 mat. 9.Jd5! Kg1 10.Jf4! Kf1 11.Jd5 Ke1 12.Jb4! remíza opakováním tahů. Jeden z neoriginálnějších námětů turnaje. Navození takové nepřírozené pozice je však velmi obtížné. Autorovi se sice podařilo rozehrát tři tematické pěšce, ale dojem je přesto poněkud rozpačitý a dále ho kazí dvojice pěšců na sloupci „a“, které musel autor přidat po našem vyvrácení.

Speciální vyznamenání

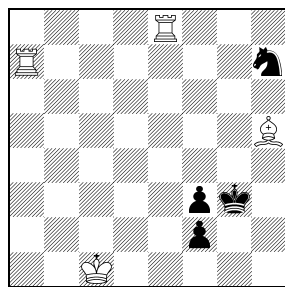
Pokračujeme speciálními vyznamenáními za rozvoj idejí (tato část bude otištěna v říjnovém čísle).

Michael Pasman (ISR)
speciální cena

63 bílý remizuje 4+4

Sergej Osincev (RUS)
1. speciální čestné uznání

64 bílý vyhraje 4+4

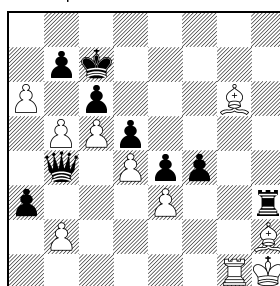
63 1.g3! Sd3+! Ve spojení s dalším tahem černý odřezává bílého krále od královského křídla. 2.Kxd3 Ve4! 3.g4! Pěkný tah. Po 3.a7? Ve8 4.Kd4 Kb6 5.a8D Vxa8 6.Ke5 Vh8 7.Kxf5 Vxh6 by bílému chybělo tempo k záchraně. 3...Kxa6 Samozřejmě ne 3...Vxg4? 4.h7 Vh4 5.a7 a bílý by dokonce vyhrál. 4.h7! Po 4.gxf5 či 4.g5 by přišlo 4...Vh4 a bílý se snadnou výhrou černého. 4...Ve8 5.gxf5! Překvapivá záchrana. Po svůdném 5.g5?! f4 6.g6 f3 7.g7 f2 8.g8D (první excelsior) si staví černý dámu se šachem 8...f1D+ a matovým útokem. 5...Kb5 6.f6 Kc5 7.f7 Vh8 8.Ke4 Kd6 9.Kf5 Ke7 Zdá se, že strategie černého slaví úspěch, po 10.Kg6? Kf8 je bílý v zugzwangu. Ale... 10.f8D+! Druhý excelsior ve spojení s Festina lente (spěchej pomalu) zajišťuje záchranu. 10...Kxf8 11.Kg6 remíza, protože je ke své škodě na tahu černý. Závěrečný zugzwang sice už v roce 1998 měl I. Maly, ale jeho studie byla krátká a nevýrazná, navíc v prvních třech tazích se odehrála hotová „jatká“ (pět braní). Pasmanovo kompaktní zpracování (pozice jako z partie) přidává bohatý obsah a závěrečnou ideu výrazně povyšuje.

64 1.Vg7+! Jen touto věží, druhá musí napadat jezde h7. 1...Jg5! Slabší je 1...Kh4 pro 2.Ve4+! Kh3 3.Sg4+, a po 1...Kh2 má bílý překvapivě 2.Ve2! fxe2 3.Sxe2. 2.Kd2!! Přirozené braní 2.Vxg5+?! překvapivě nestačí pro 2...Kh4! 3.Kd2!? Kxg5! (ale ne 3...f1D? 4.Vg4+ s přechodem do řešení). 2...f1D Po 2...Kh4 3.Sxf3 f1D 4.Vh8+ Kg3 5.Vxg5+ bílý konsoliduje své figury a koncovku VVSxD snadno vyhraje. 3.Vxg5+ Kh4! Beznadějně je 3...Kf4 4.Vg4+ Kf5 5.Vf8+ Ke5 6.Vg5+ s dalším 7.Vxf3 nebo 3...Kh2 4.Sxf3 Dxf3 5.Vh8+. 4.Vg4+!! Bílý potřebuje vyčistit sloupec „h“, proto se zbavuje svého střelce. Pokusy vyhrát „normálně“ překvapivě selhávají: Po 4.Vee5? Da! se černý zachrání věčným šachem 5.Vgf5 Dd4+! 6.Ke1 Dg1+! 7.Kd2 Dd4+ 8.Kc2 Dc4+ atd. Studii obohacuje patová záchrana po 4.Vf5?! Dg2+! 5.Ke3 (po 5.Kc3 f2 6.Vef8 f1D! 7.Vxf1 Dc6+ ztrácí bílý střelce) 5...Dg1+! 6.Kxf3 Dg4+! 7.Sxg4 pat. Tah 4.Vgg8? nestačí, protože černý střelce nebere a hraje 4...Df2+! 5.Kd3 Df1+! s opakováním tahů, ale ne 5...Kxh5? 6.Vg1!! se stejným motivem zisku dámy jako v hlavní variantě. 4...Kxh5 5.Vg1! Pointa. Černý nezabrání ztrátě dámy: a) 5...Dxg1 6.Vh8+ Kg4 7.Vg8+ nebo b) 5...Df2+ 6.Kd3 Db2 7.Vh8+! Dxh8 8.Vh1+. Vynikající zpracování známého echového dobytí dámy.

65 1.b6+ Kb8 1...Kd7 2.Sf5+ Ke7 3.Sxh3. 2.a7+ Ka8 3.Sh5! Pouze takto musí bílý blokovat sloupec „h“. Tematické 3.Sh7?! nevychází – viz poznámka k 10. tahu. 3...Vg3! Po 3...De1 4.Vxe1 Vxh5 včas rozpatuje černého 5.b4 s dalším b5. 4.Sxg3 fvg3 5.Vf1 g2+! 6.Kxg2 Dd2+ 7.Kh1! 7.Kg3? Dxe3+ 8.Kh4 Dh6. 7...Dc1! 8.Vxc1 axb2 9.Vg1! b1D Po 10.Sd1? Dxd1! by se černý zachránil patem. 10.Sf3! Po chybném 3.Sh7? by rozpatování 10.Sxe4 nefungovalo pro 10...Dxe4+. 10...Dxg1+ 11.Kxg1 exf3 Vznikla pozice studie C. Lippmann a L. Kieseritzky (1843). 12.Kf1! f2 13.e4 dxe4 14.Kxf2 e3+ 15.Ke1! e2 16.d5 a vyhraje, např. 16...cxd5 17.Kxe2 d4 18.Kd2 d3 19.c6 bxc6 20.Kxd3 c5 21.Kc3 Kb7 22.Kc4. Zábavná předehra k zábavné koncovce!

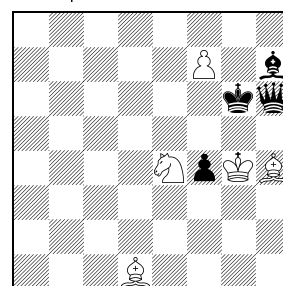
66 1.Jg5 Kg7 2.Sf2 Dd6 2...Sd3 3.Sc5 Kg6 4.f8J+! 3.Sc2!! Pointa, bílý se včas zbavuje střelce, aby se zachránil patem. Po 3.Sd4+? Kh6! 4.Jxh7 Dd7+! 5.Kf3 Dd5+! 6.Kg4 Dxf7 by černý získal figuru a vyhrál, např. 7.Sc2 Dc4 nebo 7.Jf6 Dg6+ s dalším 8...Dd3. 3...Sxc2 3...Dd7+

Alexander Stavrijevskij (RUS)
+ **Vladislav Tarasjuk (UKR)**
2. speciální čestné uznání

65 bílý vyhraje 10+9

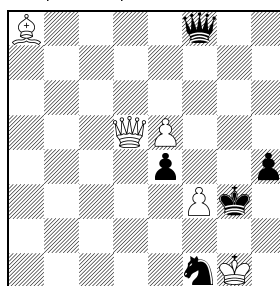
Martin Minski (GER)
+ **Jan Sprenger (ITA)**
3. speciální čestné uznání

66 bílý remizuje 5+4

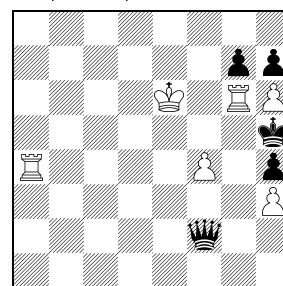
4.Kh4!, ale ne 4.Kh5? Sg6+! 5.Sxg6 Dd1+ 6.Kh4 Kxg6 7.f8D Dh5 mat. 4.f8D+! Kxf8 4...Dxf8 5.Je6+. 5.Sc5! Sf5+! 6.Kh4! Dxc5 7.Je6+ Sxe6 modelový zrcadlový pat. Podobný pat už jeden z autorů zpracoval (Minski & Waelzel, Schach 2019). Zde je okořeněn nečekanou obětí střelce ve třetím tahu.

David Gurgenzidze (GEO)
1. speciální pochvalná zmínka

67 bílý vyhraje 5+5

Stanislav Nosek (CZE)
2. speciální pochvalná zmínka

68 bílý vyhraje 6+5

67 1.e6! 1.Dxe4? umožní černému remizovat po 1...Dc5+, např. 2.Kh1 Kf2 3.Dxh4+ Jg3+ 4.Kh2 Dxe5 5.Se4 Dh5. 1...Dxf3 2.De5+ Nejprve je potřeba odehnat černého krále, po předčasném 2.Dxe4? Df2+ by bílý dostal mat. 2...Kh3 3.Dxe4 Ale ne 3.Sxe4? De3+ 4.Kxf1 Df4+! 5.Dxf4 pat. 3...Jg3 Černý spoléhá na jiný pat po 4.Dxf3. Ale... 4.Dg4+!! Dxg4 5.Sg2 mat. Pěkné zpracování efektivního námětu. Prakticky ve všech studiích na toto téma bílý obětuje dámu na okraji šachovnice, naleziť jsme pouze jedinou výjimku (Minski & Nielsen 2017). Gurgenzidzeho studie je však výraznější. V závěrečném obrazci nám však trochu vadí nezbytný neekonomický bílý pěšec e6.

68 1.Kf7 1.hxg7? Db6+. 1...Dd2! 1...hxg6 2.h7. 2.Va5+! Pointa. 2...Dxa5 3.Vg5+ Dxg5 4.fxg5 gxh6 5.g6! hxg6 6.Kf6 g5 7.Kf5 g4 8.hxg4 mat. Pěkné aranžmá známého matového závěru, vhodné pro řešitelské soutěže.

Kompletní rozsudek včetně rozšířeného komentáře je k dispozici v anglické verzi na webu turnaje www.vlasak.biz/pv60.htm, kde si můžete skladby i přehrát.

Případné námítky proti tomuto rozhodnutí posílejte do 15.11.2021 na adresu emil@vlasak.biz s kopií na jaroslav.polasek@brouzdej.net.

Jaroslav Polášek a Emil Vlasák, mezinárodní rozhodčí, září 2021